

Programa a fost aprobată prin Ordin al Ministrului Educației nr. 4686 / 05.08.2003
(Anexa 5).

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI
CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

PROGRAME ȘCOLARE REVIZUITE

EDUCAȚIE MUZICALĂ

CLASELE I – A II-A

București, 2003

INTRODUCERE

Programă școlară de Educația muzicală – Clasele I – a II-a

Documentul de față reprezintă curriculum-ul de *Educație muzicală* pentru clasele I – a II-a. Acesta are rolul de a regla activitatea didactică a învățătorilor care predau această disciplină și de a furniza informații privind așteptările școlii și ale comunității față de elevi.

Scopul educației muzicale constă în dezvoltarea sensibilității estetice a elevilor, a capacităților de receptare și exprimare muzicală, prin activități practice de cântare (vocală și instrumentală) și prin audiții muzicale.

Noul curriculum ține cont de schimbarea referitoare la debutul școlarității la 6 ani. Aceasta semnifică deplasarea accentului (mai ales în primii 2 ani) către activități concrete, utilizând foarte mult jocul, mișcarea, obiectele și instrumentele care produc diverse sunete.

Educația muzicală, componentă de bază a educației artistice în școala primară, dispune de valențe formative multiple, vizând toate resorturile personalității umane, atât pe cele afective cât și pe cele psiho-motrice și intelectuale.

Educația muzicală la ciclul primar se desfășoară în două etape: **etapa oral intuitivă** (a prenotației), în care muzica se învață exclusiv după auz, prin ascultare și cântare, mișcare și acompaniament ritmic de jucării sonore sau instrumente de percuție, și **etapa notației** (a scris-cititului muzical), în care cunoașterea și aplicarea elementelor de limbaj muzical se realizează în mod conștient.

Forma actuală a curriculum-ului constituie adecvarea la nivelul ciclului primar a unor principii de proiectare curriculară care au menirea să asigure coerența acestei discipline, principii care constituie, în fapt, dominantele noului curriculum.

I. OBIECTIVE CADRU

- 1. Valorificarea în practica muzicală vocală și instrumentală a elementelor de limbaj muzical receptate**
- 2. Exprimarea prin muzică**

CLASA I

A. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Valorificarea în practica muzicală vocală și instrumentală a elementelor de limbaj muzical receptate

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei I elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei I se recomandă următoarele activități:</i>
1.1. să diferențieze auditiv sunete diverse din natură și din mediul înconjurător	- exersarea acuității auditive prin joc;
1.2. să diferențieze sunetele cântate de cele vorbite	- audierea comparată prin jocuri de intuire a sunetelor cântate și vorbite;
1.3. să reproducă un repertoriu de cântece receptate după auz, respectând intonația corectă	- redarea fragmentară și integrală în colectiv, în grupuri mici și individual a cântecelor din repertoriul propus, (10-15 cântece cu ambitusul do1-la2); - exersarea deprinderilor de cântare în grup, în poziție lejeră, cu emisie naturală și dicție corectă;
1.4. să evidențieze prin mișcarea corpului conținutul de idei al textului	- exersarea prin joc a mișcării sugerate de ritmul și de textul melodiei;
1.5. să diferențieze auditiv calitățile sunetului muzical (intensitatea, durata, înălțimea)	- audierea comparată și recunoașterea auditivă a sunetelor de intensități diferite (tare-încet); - audierea comparată (prin jocuri) a unor sunete de durate diferite, nedefinite (lungi-scurte); - reproducerea vocală, cu jucării muzicale și/sau *cu băți din palme a unor onomatopee, recitative și *formule ritmice (două măsuri); - audierea comparată (jocuri) a unor sunete de înălțimi diferite (înalte-joase) și asocierea lor cu mișcări corporale;
1.6. să recunoască auditiv, după structura ritmică, cântecele învățate	- marcarea structurii ritmice a cântecului, prin băți din palme, mișcări corporale, jucării muzicale; - detașarea structurii ritmice a primului vers sau a altui vers reprezentativ și marcarea acesteia; - identificarea cântecelor după structura ritmică a versului ales, receptată auditiv; - interpretarea alternativă, de la vers la vers, vocal și în gând, timp în care se marchează sonor timpii măsurii din cântec (audiție interioară, prin joc).

2. Exprimarea prin muzică

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei I elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei I se recomandă următoarele activități:</i>
2.1. să interpreteze cântecele din repertoriu în nuanță medie	- cântarea colectivă în nuanță medie firească, cu participare afectivă; - participarea la serbări;
2.2. să cânte în aranjamente armonico-polifonice simple	- cântarea pe grupe alternative, cu solist și cor, personaje;
2.3. *să cânte în grup sau individual, cu acompaniamentul instrumentului muzical mânuit de cadrul didactic	- interpretarea cântecelor cu acompaniamentul instrumentului mânuit de cadrul didactic;

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
2.4. să acompanieze liber și spontan cântecele	- acompanierea cântecelor cu propriul corp (bătăi din palme, pe genunchi, pe masă, cu talpa pe podea); - acompanierea cu jucării muzicale (tobă, lemne, clopoțel, tamburină, gong);
2.5. să își exprime impresia față de muzica audiată prin crearea de jocuri colective	- audierea unor piese din folclorul copiilor (înregistrări sau direct); - audierea unor piese din muzica cultă; - mișcarea liberă; - mișcarea dirijată; - mișcarea diferențiată pe grupe (personaje);
2.6. să improvizeze spontan combinații ritmice, de tipul celor din folclorul copiilor	- crearea spontană a unor combinații ritmice de silabe onomatopice, în jocuri colective de creație; - crearea spontană a unor combinații ritmice de silabe onomatopice, însoțite de mișcare.

B. CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

- **Cântarea vocală** în colectiv (poziția, emisia naturală, dicția, sincronizarea)
- **Cântarea instrumentală**
 - jucării muzicale;
 - percuție corporală;
 - cântarea cu acompaniament.
- **Elemente de limbaj muzical**
 - 1. Timbrul**
 - sunete din natură și din mediul înconjurător;
 - sunete vocale-instrumentale;
 - 2. Ritmul**
 - sunete lungi și scurte
 - marcarea structurilor ritmice pe cântec și **detașat*;
 - audiția interioară;
 - recunoașterea auditivă a structurilor ritmice din cântece;
 - improvizația spontană colectivă.
 - 3. Melodia**
 - sunete înalte și joase;
 - genuri muzicale: folclorul copiilor.
 - 4. Interpretarea**
 - sunete care se aud tare-încet;
 - procedee armonico-polifonice: grupe alternative, solist-cor;
 - mișcarea pe muzică (liberă, ritmică);
 - nuanțe (tare-încet, mediu);
 - acompaniamentul ritmic cu jucării muzicale și **cu instrument mânuit de cadrul didactic*.

Sugestii pentru repertoriul de cântece

- *Noi acum suntem școlari* – Aurel Ivășcanu
- *Cărticica mea* – din folclorul copiilor
- *Furnicile* – din folclorul copiilor
- *Toamna* – N. Buicliu
- *Cositul* – din folclorul copiilor
- *Toamna* – Ion Potolea
- *Rățoiul* – D. D. Stancu
- *Și-am plecat să colindăm* – din folclorul copiilor
- *Voinicii* – N. Ionescu
- *Pe câmp* – N. Ionescu
- *Joc - popular*
- *Fluturaș* – C. Romașcanu
- *Meșterul fierar* – Iovan Miclea
- *Moara* – C. Mereș
- *Trenul* - C. Mereș
- *Unu, doi* – Al. Pascanu
- *Șade rața* - Al. Pascanu
- *Săniuța* – L. Comes
- *Drumul* - L. Comes
- *Cântec de primăvară* - L. Comes
- *Coroana* – Gr. Teodosiu
- *Melodie* – W. A. Mozart
- *Iepurașii* – din folclorul copiilor
- *Soldații* – după G. Breazul și N. Saxu

CLASA A II-A

A. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Valorificarea în practica muzicală vocală și instrumentală a elementelor de limbaj muzical receptate

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a II-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a II-a se recomandă următoarele activități:</i>
1.1. să diferențieze sursa sonoră și direcția de propagare a sunetului	- exersarea acuității auditive de diferențiere timbrală și spațială a sunetelor;
1.2. să diferențieze sunetele vocale de cele instrumentale	- audierea comparată (prin jocuri) și intuirea sunetelor cântate și vorbite, emise vocal și instrumental;
1.3. să reproducă un repertoriu de cântece receptate după auz, respectând disciplina impusă de cântarea în colectiv	- recunoașterea acestor sunete în cadrul jocurilor;
	- redarea fragmentară și integrală în colectiv, în grupuri mici și individual a cântecelor din repertoriul propus (15-20 de cântece cu ambitusul do1-do2), respectând intonația corectă;
1.4. să evidențieze prin mișcare elementele de limbaj muzical întâlnite în melodia cântecului	- exersarea deprinderilor de cântare în colectiv sincronizată (poziție, preluarea tonului, respectarea semnalului de început, emisie naturală, dicție, sincronizare);
	- exersarea prin joc a mișcărilor sugerate de ritmul, metrul, textul și de <i>*mersul melodiei</i> ;
1.5. <i>*să delimiteze prin mișcare diferențiată strofa de refrenul cântecului</i>	- audierea unor lucrări de factură diferită;
	- asocierea cu mișcări diferențiate a nuanțelor contrastante și a timbrului vocal, comparativ cu cel instrumental;
1.6. să diferențieze în cântare calitățile sunetelor muzicale (intensitate, durată, înălțime)	- <i>marcarea structurii cântecului prin respirație și prin mișcare</i> ;
	- audierea comparată, prin jocuri, a sunetelor de intensități diferite (tare-încet);
	- emiterea vocală, prin jocuri;
	- recunoașterea auditivă, prin jocuri, a sunetelor de intensități diferite (tare-încet);
	- audierea comparată, prin jocuri, a unor sunete de durate diferite (lungi-scurte);
	- reproducerea vocală, cu jucării muzicale și cu bătăi din palme a unor onomatopee, recitative și <i>*formule ritmice din cântece</i> (două măsuri);
	- familiarizarea vizuală cu semnele duratelor de pătrime, optime, doime și pauza de pătrime (exerciții percuție);
	- audierea comparată, prin jocuri, a unor sunete de înălțimi diferite (înalte-joase, <i>*în succesiune ascendentă-descendentă</i>);
	- <i>*reprezentarea convențională (grafică) a înălțimii</i> ;
1.7. să recunoască auditiv, după structura ritmică și după cea melodică, cântecele învățate	- marcarea, prin bătăi din palme, prin mișcări corporale, cu ajutorul jucăriilor muzicale, a structurii ritmice a cântecului;
	- interpretarea cântecului cu audiție interioară, prin joc;
	- detașarea structurii ritmice a primului vers sau a altui vers reprezentativ și marcarea acesteia;
	- identificarea cântecelor audiat după structura ritmică a versului ales;
	- identificarea cântecelor după melodia receptată auditiv a primului vers.

2. Exprimarea prin muzică

Obiective de referință

Exemple de activități de învățare

2.1.	să utilizeze nuanța adecvată în cântarea colectivă, potrivit conținutului de idei și caracterului melodiei	- cântarea colectivă în nuanța potrivită conținutului de idei și caracterului melodiei;
- aprecierea contribuției proprii la interpretarea colectivă;
- participarea la serbări;
2.2.	să cânte în aranjamente armonico-polifonice simple, vocal și <i>*vocal-instrumental</i>	- cântarea pe grupe (alternativ, în lanț, în dialog), de la un vers la altul;
2.3.	<i>*să cânte în grup și individual, cu acompaniamentul instrumentului muzical, mânuit de cadrul didactic</i>	- Interpretarea cântecelor cu acompaniamentul instrumentului mânuit de cadrul didactic;
2.4.	să acompanieze cântecele, marcând ritmul și timpii egali ai măsurii	- acompanierea cu propriul corp (bătăi din palme, pe genunchi, pe masă, pe piept, cu talpa pe podea);
- acompanierea cu jucării muzicale (tobă, lemne, clopoțel, maracas, triunghiu, tamburină, gong);
2.5.	<i>*să clasifice cântecele învățate</i>	- corelarea corespondențelor dintre conținutul de idei și caracterul melodiei;
- diferențierea tematică a cântecelor;
- selectarea cântecelor de interpretat în anumite momente ale lecției sau pentru serbări;
- compararea cântecelor din repertoriu.
2.6.	să își exprime impresia față de muzica audiată, prin utilizarea mijloacelor de exprimare specifice altor discipline	- audierea unor creații folclorice legate de obiceiurile de iarnă;
- audierea unor piese din muzica cultă;
- mișcarea pe muzică;
- povestirea orală imaginată, inspirată de muzică;
- dialog spontan (personaje, animale);
2.7.	<i>*să improvizeze spontan combinații muzicale melodice, însoțite de mișcare</i>	- crearea spontană a unor combinații ritmice de silabe onomatopeice, în jocuri colective de creație;
- crearea spontană a unor combinații ritmice de silabe onomatopeice, însoțite de mișcare;
- cântarea motivelor ritmice pe melodii improvizate spontan, după modelul folclorului copiilor.

B. CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

- **Cântarea vocală**
 - deprinderi specifice de cânt (emisia naturală, dicția),
 - deprinderi de cântare în colectiv (ton, semnal de început, sincronizarea).
- **Cântarea instrumentală**
 - jucării muzicale;
 - percuție corporală;
 - cântarea cu acompaniament.
- **Elemente de limbaj muzical**
 1. **Timbrul**
 - surse sonore din natură și din mediul înconjurător;
 - sunete cântate-vorbite;
 - sunete vocale-instrumentale.
 1. **Ritmul**
 - sunete lungi și scurte;
 - marcarea structurilor ritmice;
 - marcarea timpilor egali ai măsurii;

- audiția interioară;
- recunoașterea auditivă a structurilor ritmice din cântece;
- improvizația ritmică spontană;
- urate muzicale: pătrimea, optimea, doimea și pauza de pătrime.

2. Melodia

- sunete înalte-joase;
- mersul melodiei;
- legătura dintre text și melodie (**strofa și refrenul*);
- structurilor melodice din cântece;
- **elemente de construcție a melodiei: început, sfârșit*;
- **improvizația melodică*;
- genuri muzicale: folclorul obiceiurilor de iarnă.

3. Interpretarea

- procedee armonico-polifonice: grupe alternative, solist-cor, lanț, dialog;
- nuanțe: tare-încet-mediu;
- mișcarea pe muzică (liberă, ritmică, pe timpii măsurii, inspirată de caracterul muzicii).

Sugestii pentru repertoriul de cântece

- *Noul an de școală* – Ion Potolea
- *Ecoul* – melodie populară
- *Păsărelele* – Timotei Popovici
- *Ghicitoarea* - Aurel Ivășcanu
- *Zidarii* – Liviu Comes
- *Iepuraș, drăgălaș* – după Al. Voevidca
- *La pădure* – din folclorul copiilor
- *Iarna veselă* – Gr. Teodosiu
- *Broscuțele* - ***
- *Păsărica aurie* – C. Romașcanu
- *Sosirea rândunicii* – G. Ucenescu
- *Floricea dragă* - C-tin Zamfir
- *Tot ce e pe lume* – D. D. Stancu
- *Meșterul fierar* – Iovan Miclea
- *Culesul viilor* – Ion Potolea
- *Cântece de bucurie* – D. Voiculescu
- *E pe lume un băiat* – Mihai Petrov
- *Nu lăsa pe mâine* – D. D. Stancu
- *Mișcă vântul frunzele* – D. Cuclin
- *Iepurașii* – din folclorul copiilor
- *Albinița mea* – după Delcasso
- *Hora* – din folclorul copiilor
- *Copilul călăreț* – T. Popovici
- *Ploaia* – C. Mereș
- *Cucule, pasăre sură* – I. D. Chirescu

III. STANDARDE CURRICULARE DE PERFORMANȚĂ PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Obiective cadru	Standarde
1 Valorificarea în practica muzicală vocală și instrumentală a elementelor de limbaj muzical receptate	S1. Cântarea vocală în colectiv și în grupe mici a unui repertoriu de cântece pentru copii format din 10 cântece S2. Citirea și acompanierea unor cântece cu o problematică muzicală redusă
2 Exprimarea prin muzică	S3. Interpretarea repertoriului în aranjamente simple armonico-polifonice, cu acompaniamente ritmice, vocale și vocal-instrumentale, sub formă de joc S4. Transpunerea elementelor de limbaj muzical și a propriilor trăiri în mișcarea corporală (liberă, dirijată, de dans)

Notă: Această programă este valabilă și pentru școlile în care predarea se face în limbile minorităților naționale.